

Vår saksbehandler: Avdeling for fag- og yrkesopplæring

Vår dato:
12.06.2017
Vår
referanse:
2017/102

Deres dato:
Deres
referanse:

Til
Kunnskapsdepartementet

Høringsvar, ny generell del av læreplanverket for grunnopplæringen

Departementet har i brev datert 13.03.2017 sendt på høring forslag om ny generell del av læreplanen.

Faglig råd for service og samferdsel er rådgivende organ for myndighetene i spørsmål som angår fag- og yrkesopplæring og utdanningsprogrammet service og samferdsel spesielt.

Faglig råd støtter at det gjøres en oppdatering av generell del. Rådet har imidlertid flere merknader som følger under.

Arbeidslivet er for lite ivaretatt

Formålsparagrafen sier blant annet dette:

«Elevane og lærlingane skal utvikle kunnskap, dugleik og holdningar for å kunne meistre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet. Dei skal få utfalde skaparglede, engasjement og utforskartrøng».

Departementet har ikke klart å reflektere dette avsnittet fra formålsparagrafen i utkastet som foreligger. I fag- og yrkesopplæringen er skole og lærebedrift likeverdige læringsarenaer. Utkastet er for snevert, og ord/begreper som knytter seg til bedrift og arbeidsliv er ikke godt nok ivaretatt i dokumentet. Det fører til at utkastet er svært sektorspesifikt mot skole, og det reflekterer ikke at alle elever og lærlinger skal ut i et praktisk yrkesliv. Livslang læring er et element som heller ikke er godt nok reflektert i det foreliggende utkastet.

Flere formuleringer som gir uheldige signal

Rådet reagerer på mange enkeltformuleringer i utkastet. Det er flere eksempler på abstrakt språkbruk og setningsoppbygging som kommuniserer dårlig, noe som medfører at dokumentet framtrer noe lett og tabloid. Rådet mener språket i større grad bør være enkelt, klart og entydig. Verdibegrepene må være tydeligere og kunne tolkes likt av ulike aktører.

Eksempler på uheldige formuleringer er:

- s. 4: «... skal forberedes til å bli kloke mennesker» og «bli kloke og handlingskraftige». Begge disse formuleringene er uheldige.
- s.9: «gode valg» og på s. 17 henvises det til «å hindre å gjøre dårlige valg». Slike formuleringer bør ungdom fritas fra.
- S. 6, punkt 1.6. «All vitenskap begynner med undring». Dette er en påstand som ikke nødvendigvis er riktig. Hva med en vitenskap som starter med en praktisk tilnærming?
- Pkt. 1, side 4: «i samarbeidet med hjemmet, åpne dørene ...» Hvorfor skal det være i «samarbeid med hjemmet»?

Videre foreslår rådet at navnet på ny generell del av læreplanen bør være «Overordnet del – kjerneverdier og læringsprinsipper.» Dette fordi det er ønskelig å være konkret og tydelig også når det gjelder overskrifter.

FAGLIG RÅD FOR SERVICE OG SAMFERDSEL

Schweigaards gate 15 B, Postboks 9359 Grønland, 0135 Oslo, telefon: +47 23 30 12 00

e-post: post@utdanningsdirektoratet.no, internett <http://www.udir.no/Spesielt-for/Fag-og-yrkesopplaring/Faglige-rad/>

Generelle merknader

- Det må sikres at det er en sammenheng mellom generell del, læreplanene for fag og grunnleggende ferdigheter. Det nye dokumentet må ha en god link til Meld.St.28 og den retningen skolen skal gå i årene fremover: Dybdeløring og færre kompetansemål.
- Et problem er at generell del er i dag lite brukt, og kanskje særlig hos lærebedrifter. Rådet klarer ikke å se hvordan denne problemstillingen reflekteres i høringsdokumentene. Hvilke implementeringsstrategier har departementet?
- Rådet støtter det nye tverrfaglige tema om folkehelse og livsmestring, som skissert under punkt 2.6.1.

Vennlig hilsen

Anne Røvik Hegdahl
Leder

Christian Danielsen
Nestleder

Dokumentet er elektronisk godkjent av rådets leder og nestleder